Vikipedi
Özgür Ansiklopedi

Karaözü, Sarıoğlan

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Karaözü, Sarıoğlan

Mahalle

Kayseri

Ülke	Türkiye
İl	Kayseri
İlçe	Sarıoğlan
Coğrafi bölge	İç Anadolu Bölgesi
Rakım	1.154 m (3.786 ft)
Nüfus (2007)	
• **Toplam**	1.597
Zaman dilimi	UTC+03.00 (TSİ)
İl alan kodu	814
İl plaka kodu	38
Posta kodu	38880

Karaözü, Kayseri'nin Sarıoğlan ilçesine bağlı bir mahalledir. Eskiden belde olan Karaözü, 6360 sayılı kanunun çıkmasıyla beraber mahalle statüsü almıştır.

İçindekiler

Tarihçe

Köye ilk yerleşen ahaliye Hüsneliler adı verilmektedir, ancak bahar ve güz dönemlerinde göçerlerin sürekli yaptıkları yağmalar nedeniyle bunlar 1700'lü yılların sonuna doğru burayı topluca terketmişlerdir. Yeni gelen topluluklarla köyün yeniden kuruluş tarihi ise 1799-1800 olarak tahmin edilmektedir.

1953 yılına kadar Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı olan Karaözü, bu tarihten sonra Sivas’ın Gemerek ilçesine, 1978 yılında ise yapılan halk oylaması ile Kayseri'nin Sarıoğlan ilçesine bağlanmıştır.[1]

Köyün adı

Karaözü köyünde "Tohum Pınarı" ve "Memiş Pınarı" adlarını taşıyan iki büyük çeşme bulunmaktadır. Bunların suları aşağıdaki dereye doğru akarlarken gölgeli bir görüntü oluştururlar. O nedenle de bu sulara "Karaca Öz" adı verilmiştir. Topraktan (karadan) çıkan su akıntısı anlamı da mümkündür. ("Öz" kelimesi özellikle İç Anadolu'da dere, ırmak, akarsu anlamlarında kullanılır.[2])

Şahruh Köprüsü

Ana madde: Şahruh Köprüsü

Şahruh Köprüsü, Karaözü köyünde yer alan tarihi bir köprüdür. Köprünün yapım tarihine ilişkin yazılı bir bilgi yoktur. Fakat 1538 yılındaki onarımına ilişkin bir kitabe mevcuttur.[3]

Köprünün sol taraftaki üst korkuluk taşlarının arasında genişçe ortası oyuk bir taş vardır. Bu oyuk yaklaşık olarak bir insan sırtını içine alacak genişliktedir. "Kulunç Taşı" denilen bu yere insanlar sırtlarını dayarlar ve yeli (sancıyı, ağrıyı, sızıyı) aldığına inanırlar. Oturarak kuluncunu bu taşa dayayanlar sırtlarını sağa sola oynatarak tedavi olduklarını söylerler. Ayrıca buraya sırt verilerek dilek tutulması da yaygındır (niyet taşı amacıyla).[4] Bu taş tam kıbleye karşı durmaktadır ve geçmişte mihrap olarak kullanıldığı da bilinmektedir. Göçebe topluluklar ve köprüden ya da yakınlardan geçen diğer yolcular namazlarını toplu halde burada kılarlarmış.[5] Özellikle Cuma günleri gelip geçenler ve bitişiğindeki handa konaklayan yolcular, bu taşın karşısına geçip namaz için saf tutarlarmış. Köprünün beratlı (imtiyazlı, özel niteliği bulunan) olduğuna inanılır. (Şeyh İbrahim adına yapımış olan Zaviye zamanla yıkılınca taşlarından bir han inşa edilmiş ancak daha sonra o da yıkılmış.)

Su değirmenleri

Karaözü köyü Kızılırmak vadisinin doğuya bakan yamacında yer almaktadır. Hemen alt tarafından bir dere akmaktadır. Karaözü ahalisi bu dereye bir isim koymamıştır. Genelde “Aşağı Dere” tabiri ile tanımlanmaktadır. “Yukarı Dere” ise doğal bir akarsu olmayıp Karaözü’ndeki değirmenleri döndüren, insan eli ile yapılmış su kanalıdır. Geçmişte Aşağı Dere’nin suyunun neredeyse tamamının gerektiğinde bu kanala aktarıldığı bilinmektedir.

Karaözü’nde bu kanalın suyuyla çalışan üç adet değirmen sosyal hayatın ve coğrafi konumların en önemli belirleyicileri arasındadır. Bunların adları; “Yukarı Değirmen”, “Orta Değirmen”, “Aşağı Değirmen” şeklindedir.

Bunlardan başka Şahruh Köprüsü'nün kuzeybatısındaki “Tahir Efendi Değirmeni”, Tereli’de “Kaya Değirmeni” denilen iki farklı değirmen, "Kadir Kahya’nın Değirmeni" ile Kel Tepe eteğindeki "Kadı Halil Değirmeni" de yine geçmişteki değirmenlerin en önemlileridir.

Kaynakça

- TARİHİ, KÜLTÜRÜ, FOLKLORUYLA KARAÖZÜ - Ahmet Özerdem, CEM MATBAACILIK, 1994, İstanbul

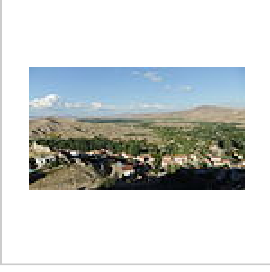
Dipnotlar

1. ^ Karaözü ve Müzik (http://www.zafergazetesi.org/yazar/Karaozu-ve-Muzik/1997/) 11 Ocak 2022 tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi (https://web.archive.org/web/20220111120502/http://www.zafergazetesi.org/yazar/Karaozu-ve-Muzik/1997/). başlıklı yazı, Mustafa Aydemir, Zafer Gazetesi, Yayın tarihi: 10 Mart 2020
2. ^ "Öz" kavramının anlamı için: Mevzii Coğrafya Yönünden Kırıkkale-Keskin ve Delice (http://tucaum.ankara.edu.tr/wp-content/uploads/sites/280/2015/08/cadcae2_6.pdf) 13 Ocak 2022 tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi (https://web.archive.org/web/20220113064156/http://tucaum.ankara.edu.tr/wp-content/uploads/sites/280/2015/08/cadcae2_6.pdf)., Dr. Aydoğan KÖKSAL, 1968, Ankara Üniversitesi Coğrafya Araştırmaları Dergisi, 2, 219–250 sayfalar arasında muhtelif örnekler, (Sayfa: 224, "c- Özler" altbaşlığında; *"Sahamızda «öz» sulu susuz, küçük veya nisbeten büyük derelere verilen isimdir,"* denilmektedir.)
3. ^ "Tarihi Şahruh Köprüsü Turizme Kazandırılsın çağrısı" (https://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/kayseri/tarihi-sahruh-koprusu-turizme-kazandirilsin-c-41192528). Hürriyet. 24 Nisan 2019. 21 Kasım 2019 tarihinde kaynağından arşivlendi (https://web.archive.org/web/20191121141344/https://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/kayseri/tarihi-sahruh-koprusu-turizme-kazandirilsin-c-41192528). Erişim tarihi: 21 Kasım 2019.
4. ^ "Şahruh Köprüsü" (https://haberyenigundem.com/sahruh-koprusu-h7350.html) başlıklı haber, Yeni Gündem Gazetesi, Nurayşe Çolakgil, Yayın tarihi: 3 Mayıs 2020
5. ^ MAKEDONYA-ÜSKÜP FATİH SULTAN MEHMET (TAŞ) KÖPRÜSÜ ve NAMAZGÂHI (http://acikerisim.fsm.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11352/1351/Acun.pdf), Prof. Dr. Hakkı ACUN, Balkanlarda Osmanlı Vakıfları ve Eserleri Uluslararası Sempozyumu, "Kayseri - Karaözü Kasabası Şahruh Köprüsü" alt başlığı, Sayfa: 136

Dış bağlantılar

- Karaözü'nde Kış Eğlenceleri (https://archive.org/details/karaozunde-kis) (Ahmet Özerdem, Sivas Folkloru Dergisi, 1975)
- Karaözü Hakkında (https://karaozum.blogspot.com/2015/04/hakkmzda.html) 1 Ocak 2022 tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi (https://web.archive.org/web/20220101092622/https://karaozum.blogspot.com/2015/04/hakkmzda.html). (Karaözü Köyü Sayfası)

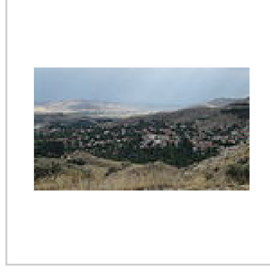
Fotoğraflar

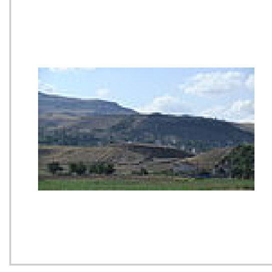
Kaleden Karaözü

Karaözü ve Şahruh Köprüsü

Keltepe'den Karaözü

Arka planda Kale Tepesi

G · T · D (https://tr.wikipedia.org/w/index.php?title=%C5%9Eablon:Sar%C4%B1o%C4%9Flan_mahalleleri&action=edit)

Sarıoğlan mahalleleri

Alamettin · Bakarcak · Burunören · Çiftlik · Düzencik · Ebülhayır · Gaziler · Güzelyazı · Ilıca · İğdeli · Kadılı · Kaleköy · Karaözü · Karpınar · Keklikoğlu · Kızılpınar · Muratbeyli · Ömerhacılı · Ömürlü · Palas · Sofumahmut · Şenyurt · Tatılı · Üzerlik · Yahyalı · Yerlikuyu · Yıldırım

*Türkiye'deki bir **mahalle** ile ilgili bu madde taslak seviyesindedir. Madde içeriğini genişleterek (https://tr.wikipedia.org/w/index.php?title=Kara%C3%B6z%C3%BC,_Sar%C4%B1o%C4%9Flan&action=edit) Vikipedi'ye katkı sağlayabilirsiniz.*